

Manorca és Tomanó: az aszály titka

Kevesen tudják, hogy erdeinket nem csupán azok az állatok és növények – no és persze, a gombákról - lakják, melyek képviselőivel egy-egy kirándulásunk alkalmával mindig találkozhatunk. Az aprónépek közé tartozó erdei manók azonban mindig gondosan ügyelnek rá, hogy ne kerüljenek az emberek szeme elé. Így van ez a Mecsekben is...

Ha azonban figyelmesek vagyunk és megpróbáljuk meglátni a dolgok valódi természetét, több helyen is felfigyelhetünk bizonyos jelekre.

A bükkfák között suhanó fekete harkály igyekezett nem gondolni a lombkorona felett elnyúló felhőtlen égre és az elviselhetetlen nyári hőségre. A hetek óta tartó szárazság jelei azonban már az erdő belsejében is megmutatkoztak: a fák szomjasan lógatták ágaikat és az erdő lakói is csak az éppen szükséges időt töltötték vackaikon kívül. Egyedül a meleget és szárazságot egyaránt jól tűró rovarok húzták végtelen nótájukat a mozdulatlan erdőben.

Kalap Úr, az állatok megbízott képviselője lassan ereszkedni kezdett, s elegánsan megkapaszkodott a vízesés mellett álló terebélyes bükkfa törzsén. Lassan körbehordozta tekintetét a szebb napokat is látott padokon és tűzrakó helyeken – melyek ebben a melegben különösen elhagyatottnak tündek –, az éppen csak csordogáló patakon és a víz hiányában csaknem teljesen kiszáradt mésztufa lépcsőkön. Az erdei manók otthonának mindig varázslatos képe szertefoszlani látszott, a nyári szárazság semminek sem kegyelmezett. Kalap Úr lejjebb araszolt a sima fatörzsön, majd csőrével finoman megkopogtatott egy különös formájú görcsöt. Mire a kopogás lassan elhalt, a hajdani vízesés környéke is megváltozott. A hatalmas bükkfák szerteágazó gyökerei mintha kissé arrébb mozdultak volna, s a még mindig zöld mohapárnák közt itt-ott apró ajtók nyíltak egymás után. Az erdei manók fűgén előbújtak otthonaikból, s egy szélesebb mésztufalépcsőn gyűltek össze, hogy jól láthassák a fa törzsén várakozó Kalap Urat.

- Üdvözöllek titeket – biccentett a harkály, miközben körbe járó tekintete Bengén állapotodot meg. A vén, hosszú szakállú manó fűgén előrelépett, s görcsös botjával köszöntötte a látogatót.

- Mi szél hozott, Kalap Úr? – kérdezte rekedt hangon. – Csak nem az erdei tündérektől hoztál nekünk híreket?

- A tündérektől és az állatoktól – biccentett komoran a harkály. – A szárazság az egész hegyvidéket sújtja, s ha ez tovább folytatódik, nem tudunk már sokáig kitartani. A források alig adnak vizet, a patakok csaknem kiszáradtak... Már a fák is alig érik el gyökereikkel az egyre mélyebbre húzódó talajvizet, lógatják az ágaikat és hullatni kezdték leveleiket. A tündérek mielőbbi intézkedést javasolnak, amit az erdei állatok is támogatnak. Mint választott képviselőjük, azért jöttem el hozzátok, hogy...

- ...az erdei manók segítségét kérd – fejezte be helyette Bengé mindent értően, majd nehézkesen felsóhajtott. Köztudott volt, hogy bár a tündéreknél csekélyebb hatalommal rendelkeznek, mindig is az erdei manók voltak az erdő legfőbb gondozói és őrei. Ismerték a hegység és az erdő minden titkát, így szinte nem akadt olyan veszély, amelyet ne tudtak volna elhárítani. Tudásukat azonban szigorúan őrizték, s nem szívesen avatkoztak közbe, csakis akkor, ha elkerülhetetlen volt.

Bengé néhány pillanatig szótlánul nézte a harkályt, és kénytelen-kelletlen el kellett ismernie, hogy bizony a hetek óta tartó szárazság mostanra olyan súlyossá vált, hogy már csak az erdei manók közbelépése biztosíthatta az erdő túlélését. A cselekvés előtt azonban össze kellett hívniuk a manótanácsot, hogy kijelöljék azokat a manókat, akiket aztán megbíznak majd a mentőakcióval. Eközben nem csak Kalap Úr, hanem az erdei manók is feszülten várták Bengé döntését, aki mélyet sóhajtva ismét Kalap Úrhoz fordult.

- Legyen hát – bólintott a harkálynak. – A manótanács hamarosan kijelöli a feladatra legalkalmasabb manókat, akik rögtön munkához is látnak majd.

A harkály megkönnyebbülten biccentett, majd elegáns mozdulattal ellökte magát a fától és néhány pillanattal később már ott sem volt. Ha két szárnycsapással később visszanézett volna, bizony már a manóknak is csak hült helyét látta volna a mésztufagáton. Néhány száz méterrel arrébb, a Nagy Tanácsfa ezzel szemben egy szempillantás alatt megtelt étellel, az erdei manók izgatottan vártak a vének érkezésére. Korelnökként Bengé érkezett először, őt pedig négy másik, ugyancsak aggastyán korú manó követte. Manna és Lencsi egymással szemben álltak meg cinkos, ám egyben fáradt pillantást váltva egymással. Közéjük pedig Titusz, Bengé és Murok sorjázta be és komoly arccal fordultak a hallgatóság felé. Az erdei manóknak nem volt szokásuk tétlenkedni, így miután a hallgatóság elcsendesedett, Bengé röviden összefoglalta az összetett problémát, amellyel valamennyien szembenéztek. A tanácsstagok közben mindentudóan összenéztek, egyértelműen egy ideje már számítottak egy hasonló gyűlésre.

- Azt hiszem, ezen kár is vitatkoznunk – szólta Lencsi csendesen. – Mindannyian tisztában vagyunk a helyzet súlyosságával. Cselekednünk kell, mielőtt még késő lenne!

- Így van – bólintott Titusz gyorsan. – Tehát csak egyetlen eldöntendő kérdés maradt: kire bízunk a feladatot?

A manók között izgatott sustorgás támadt, valamennyien körbe tekintettek azon gondolkodva, hogy vajon kiket bíz meg a tanács, hogy eljárjanak az aszály ügyében. Mivel a zsvaj egyre hangosabb lett, Bengé megköszörülte a torkát, mintegy jelezve, hogy folytatná.

- Van köztetek önként jelentkező? – kérdezte reszelős hangján, miközben körbehordozta tekintetét a manókon. Egymás után lendültek a kezek a magasba, amit Bengé apró mosollyal

nyugtázott. Mint mindig, igyekezett most is a leggyorsabb jelentkezőket kitüntetni figyelmével, s rögtön közelebb intett egy fiatal manó párt.

- Manorca és Tomanó – mosolygott rájuk Lencsi. – A feladat tehát rátok vár. Ne késlekedjete!

- Tegyetek meg minden töletek telhetőt! – tette hozzá Manna bátorítóan.

A tanács választásával mindenki elégedett volt, egyrészt mert a manóknak nem szokásuk irigykedni és vitatkozni, másrészt mert Manorca és Tomanó már több alkalommal is bebizonyították rátermettségüket és állhatatosságukat.

- Akkor hát, rajta! – vigyorodott el Tomanó, majd kézen fogta Manorcsát és fürgén elindultak a völgy felső szakasza felé. Nagy szerencsájukra útirányuk a Melegmányi-vízesés felé vezetett, így nem kellett több időt elvesztegetniük a készülődésre. Mire fürgén összepakolták a küldetéshez szükséges felszerelést a manólakban, a többi manó is visszaért, s egymás után kívántak nekik szerencsét, ahogy megindultak felfelé a kiszáradt vízesés mésztufa lépcsőin.

Amint maguk mögött hagyták a vízesést, néhány pillanatra még a hőségben zümmögő rovarok is elhallgattak, mintegy átérezve a manók küldetésének fontosságát. A két manó döbbenet figyelték az aszály bántóan nyilvánvaló jeleit: a patakban már szinte egyáltalán nem maradt víz, a növények levelei bepöndörödtek és elszáradtak, s még a korábban szikrázóan zöld mohapárnák is összeszáradva sötétlettek. Az erdei állatoknak híre-hamva sem volt, csak néhány kiszáradt lábnyomot hagytak maguk után a hajdani patakmenti sárban. Egyedül a fák lomkoronájában rejtőző kabócák zúgását lehetett hallani, ám ez is meg-meg szakadt időnként.

- Ó, hát ez elég rosszul néz ki – sóhajtott Manorca elkeseredve.

- Igen, az eddigi legpusztítóbb aszály – bólintott komoran és egyben elszántan Tomanó. – A helyzet meglehetősen súlyos, nem vallhatunk kudarcot!

Az avarban rejtőző száraz gallyak némelyike hangos reccsenéssel tört el, amikor véletlenül ráléptek, ami a lusta hőségben már-már puskalövésnek is beillett volna. A két manó – bár meglehetősen óvatossággal haladtak előre – hamar belátta, hogy ezúttal nem kell emberektől tartaniuk, ebben a melegben aligha akadna bárki is, aki kirándulásra adná a fejét.

Az Anyák-kútja mohos foglalásának kifolyócsöve sötétben ásított, peremén egy aprócska vízcsepp egyensúlyozott. Manorca és Tomanó szomorú pillantást váltottak, majd fürgén megkerülték a szebb napokat is látott forrást, s hamarosan megérkeztek úticéljukhoz. A Melegmányi-forrásbarlang bejáratát rejtő jelentéktelen betonkáva szája még ebben a melegben is kellemes hűvösséget árasztott. Bár a kávéban ezúttal is számos ágtöredék, kő, avar és szemét látszott, a bejáratot védő vasrácsra épp egy manónyi nyílás is maradt. A két manó biztatóan összenézett, majd Tomanó elővette oldaltáskájából a mókusszörből font kötelet és szakértő

mozdulatokkal Manorca dereka köré kötötte. A manólány nem is tétovázott tovább, óvatosan átnyomakodott a szűk nyíláson és Tomanó segítségével leereszkedett a barlangba.

A néma, sötét tér hamarosan kitágult körülötte, a nyíláson beszűrődő gyenge fény pedig egy kristálytisztá vizű tavacsát világított meg a mélyben. A vízszint sokkal alacsonyabbnak látszott, mint korábban bármikor. Tomanó egészen a tó felszínéig eresztette le a kötélén, ahol a manólány ügyesen kioldotta a derekán a csomót és belecsusszant a hús vízbe. Néhány perccel később Tomanó is felbukkant a halvány fényben, fűrgén mászott lefelé a kötélén, s csakhamar már ketten taposták a tó vizét. A két manó egy vízből kiálló sziklát célzott meg és kikecmeregtek a csúszós kőre. A manófiú apró sípot vett elő, majd röviden belefűjt – melyből számukra semmi nem hallatszott – és fejét a barlang mennyezete felé fordította. A válasz szinte azonnal megérkezett alig hallható vijjogás formájában és a következő pillanatban két, sötét árnyék landolt mellettük ügyetlenül a sziklán.

- Köszönjük, hogy ilyen gyorsan jöttetek – suttogta Tomanó. – Kérlek, vigyetek el minket Ezüstpikkelyhez! – A denevérek éles vijjogást hallattak, majd közelebb botorkáltak.

A manók nagy üggyel-bajjal felmásztak a hátukra és a puha szőrbe kapaszkodva meglepődni sem volt idejük, máris a barlang sötétjében találták magukat, szédítő sebességgel cikázva a sziklafalak között. Manorca időnként meglepetten sikkantott, ő ugyanis kevésbé szerette a hasonlóan gyors és hirtelen mozdulatokat, s minden erejét összeszedte, nehogy lepottyanjon a denevér hátáról. A barlangjáratok, amelyeken áthaladtak, szűkültek és tágultak, hol vízszintes, hol függőleges irányban vezettek, ami miatt az utazás felért egy hullámvasutazással. Már épp megszokták volna a sebességet és a váratlan irányváltásokat, amikor a denevérek hirtelen egy hatalmas barlangterem oldalfalára telepedtek, lehetőséget adva utasaiknak a leszállásra.

A barlangteremben hatalmas cseppkövek lógtak a mennyezetről, a közepén elterülő tükörsima barlangi tó partját pedig öles sztalagmitok szegélyezték. Az egyetlen hang a szüntelenül csepegő vize volt, ám a manók meglepetésére a barlangban ezüstös fény derengett. Bizony, eltartott néhány pillanatig, mire rájöttek, hogy a selymes fény forrása nem más, mint a tó fenekén nyugvó hatalmas test. A két manó kissé bizonytalanul egymásra nézett, majd Tomanó felvett egy apró borsókövet és óvatosan a vízbe pottyantotta.

A barlangon szinte azon nyomban mély morajlás futott végig, s mire észbe kaphattak volna, a tó vize szinte felrobbant, ők pedig egy hatalmas, ezüst színű sárkánnyal néztek farkasszemet. Manorca erősen megszorította Tomanó karját és igyekezett minél kisebbnek látszódnia hátrébb húzódnia. A manófiú ugyancsak megszeppenve nyelt egy nagyot, majd nyugalmat erőltetve magára megszólalt.

- Bocsásd meg, hogy felébresztettünk, Ezüstpikkely, de az erdő nagy bajban van! Azért jöttünk el hozzád, hogy a segítségedet kérjük! – Tomanó töviről hegyire elmesélte a sárkánynak, mi zajlik a felszínen, amit a vizek őrzője kissé szégyenkezve hallgatott.

- Azt hiszem, ez az én hibám – sóhajtott Ezüstpikkely röstelkedve. – Úgy tűnik, véletlenül elzárhattam a felszín alatti vizek útját, amikor szunyókálás közben forgolódtam. Tudjátok, a hideg vízben könnyen elmacskásodnak a lábaim, ha néhány évig nem figyelek. Látjátok? Biztosan ráfordultam közben arra a járatra – mutatott a sárkány egy tintafeketén ásító lyukat a barlangi tó medrének oldalában. – Így könnyen előfordulhatott, hogy a források nem jutottak időben vízutánpótláshoz. No, de lássuk csak, mit tehetek! – A sárkány lehunyta csillogó ezüst szemét, majd szinte elviselhetetlenül mély morgást hallatott, mire megremegett a barlang, a tó vize pedig egy csapásra emelkedni kezdett.

- Most már rendben lesz – mosolyodott el Manorcsa, amikor megértette, mi történik. – Köszönjük szépen! – Ezüstpikkely biccentett, mintha bizony nem tett volna egyebet, mint egy vízcsap megnyitása. A két manó azonban erősen kételkedett benne, hogy ilyen egyszerű dolga lett volna a vizek őrzőjének, minden esetre a probléma meglehetősen gyorsasággal látszott megoldódni

- Most menjetek! – rendelkezett a sárkány elégedetten – Óvjátok tovább a fentieket! És ne habozzatok felkeresni, ha esetleg ismét megfeledkeznek magamról! – tette még hozzá, miközben nagyot nyújtózva visszaereszkedett a tó vizébe.

Manorcsa és Tomanó gyorsan búcsút intettek, majd denevérháton visszafelé is megtették a szédítő repülést a sötétségben. A denevérek ezúttal azonban nem szálltak le a barlang bejáratához közeledve, hanem óvatosan a vízbe pottyantották a manókat, akiknek még meglepődni sem volt idejük, máris magával ragadta őket egy erős áramlat. Épp csak meg tudták ragadni egymás kezét, miközben a hideg víz alá merülve pörögni-forogni kezdtek, a következő pillanatban pedig kiröppentek egy szűk csövön és loccsanva buktak felszínre az Anyák-kútjának kőmedencéjében.

A két manó csuromvizesen, vacogva, zihálva és vizet köpködve meredt egymásra, ám egy pillanattal később kirobbant belőlük a nevetés.

- Na, így kell ezt csinálni – sommázta nevetve Tomanó, majd Manorcsát felsegítve elégedetten néztek végig az egyre duzzadó patakon. A visszatérő víz barátságosan csörgedezve kanyargott a kövek és a patakmederbe dőlt fatörzsek között. Hamarosan, ugyan alig hallhatóan, de egy manófül számára jóleső bizonyossággal felhangzott a Melegmányi-vízesés mésztufalépcsőin alábukó víz megnyugtató csobogása is. A távolból ütemes harkálykopogás hallatszott, köszönetet mondva a manók segítségéért.